

Statsforvalteren i Innlandet
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Vår dato: 21.06.2022
Vår referanse: 21/71842 - 3
Deres dato: 25.03.2022
Deres referanse:

Landbruksdirektoratets vurderinger knyttet til forvaltningsplanen for rovvilt i region 5

Rovviltnemnda i region 5 har revidert sin forvaltningsplan for rovvilt, og oversendt utkast til ny plan til Landbruksdirektoratet for uttalelse. Planen redegjør for strategier og prioriteringer i rovviltprioriterte og beiteprioriterte områder på en oversiktlig måte. Det mangler kartfesting og beskrivelse av forvaltningsområdet for gaupe.

Bakgrunn

Rovviltnemndas ansvar og oppgaver er beskrevet i forskrift om forvaltning av rovvilt, og utarbeidelse av regional forvaltningsplan for rovvilt er en av oppgavene. Forvaltningsplanen revideres normalt etter behov og minst en gang per valgperiode. Gjeldende forvaltningsplan ble revidert og vedtatt i 2014.

Revidert forvaltningsplan innebærer endring av forvaltningsområdet for bjørn og jerv. Planen har vært på bred høring, og endelig utkast ble fremmet av rovviltnemnda i mars 2022.

I forskrift om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 6 står følgende om Landbruksdirektoratets oppgave: «Landbruksdirektoratet skal gjennom sin uttalelse bidra med kunnskap om forvaltning av sau og tamrein, hvordan den geografiske differensierte forvaltningen best kan ivaretas og hvordan landbrukets virkemidler eventuelt kan benyttes for å redusere tapene av sau og tamrein til rovvilt i de rovviltprioriterte områdene».

Landbruksdirektoratets merknader

Kapittel 3 Forvaltningsplanens kartdel

I region 5 ligger ulvesonen fast jf. Stortingsmelding 21 (2015-2016) Ulv i Norsk Natur. For bjørn, gaupe og jerv fastsettes forvaltningsområde av rovviltnemnda i forvaltningsplan. I teksten til blå sone (rovviltprioritert) står det at blå sone utenfor ulvesonen gjelder for jerv og bjørn. Gaupe er ikke omtalt i teksten for blå sone, gaupe er derimot omtalt under teksten i grønn sone (beiteprioritert) ved at yngling av gaupe vil forekomme. Gaupe ligger

pr nå under bestandsmålet, og bestanden er relativt lett å regulere ved jakt. Det er i de senere år dokumentert lite tap til gaupe. Med hensyn til målet om geografisk differensiert forvaltning og den todelte målsetningen i rovviltpolitikken bør forvaltningsområdet for gaupe defineres og kartfestes på samme måte som for ulv, jerv og bjørn i forvaltningsplanen for region 5.

Grønn sone (beiteprioritert område) er utvidet både nord (Stor-Elvdal, Rendalen og Engerdal) og i sør i (Grue, Kongsvinger og Sør-Odal). Bestandsmål for både bjørn og jerv er oppnådd for forvaltningsområdet. Større beiteprioritert område vil kunne gi økt forutsigbarhet og mindre tap i områder som tidligere har vært rovviltprioritert. Mer om soneendringen i kommentarene til kapittel 5-7.

Rovviltavvisende utmarksgjerder er omtalt under blå sone. De skal, som planen sier, forvaltes som prioritert beiteområde. Gjerdene er delvis små og vanskelig å kartfeste. Det kunne likevel vært nyttig å få gjerdene beskrevet eller kartfestet disse områdene i planen. Gjerne med en beskrivelse av antall sau i rovviltavvisende gjerder innenfor rovviltprioritert område i kapittel 6 Utmarksbeite.

Kapittel 4 Om de ulike artene av rovvilt i region 5

Kalvingsområdene til Svahken sijte ligger nært forvaltningsområdet for bjørn (og jerv) i regionen. Stortingsforliket fra 2011, «Rovviltforliket», slår fast at det ikke skal være rovvilt som representerer et skadepotensial i kalvingsområder for tamrein. I kapittel 4.3 om bjørn står det at områder med forekomst av binner overlapper i noen grad beiteområder for sør-samisk reindrift. Om det her menes overlapp av binner fra Sverige, alternativt streif fra forvaltningsområdet i region 5, bør dette presiseres.

Kapittel 6 Utmarksbeite i regionen

Planen viser til oppdatert informasjon om utvikling i dyretall og tapstall i NIBIOs kartløsning Kilden. En noe enklere framstilling i tabellform er å finne i NIBIOs innsynsløsning på beitestatistikk (beitestatistikk.nibio.no). Regionen har god oppslutning i organisert beitebruk (OBB), og det presiseres av det er tall fra OBB som presenteres. I beitestatistikken i NIBIOs nettsider finnes det i tillegg fylkesvis oversikt over tilslutningsprosent til OBB, også antall sau det er søkt produksjonstilskudd for. Kartene i kapitlet viser omfanget av beitebruk i regionen på en god måte. I tekst er det etter vår vurdering viktigere å beskrive utnytting av utmarksbeite pr i dag på en utfyllende måte, enn å vise til hendelser langt tilbake i tid.

Planen sier at bestandsmålene kan nås innenfor ny avgrensning. Her bør imidlertid også omfang og mulighet for utnyttelse av utmarksbeite i de nye beiteprioriterte områdene beskrives.

Beskrivelsen av sør-samisk tamreindrift er lite utfyllende. I tillegg til tallfesting av reintall i Svahken sijte bør det samme oppgis for Fæmund sijte. Kartet oppleves som lite beskrivende for driften, og bør som et minimum i alle fall inneholde navn, tydelig avgrensning av sijte og kalvingsområde (selv om det ligger i beiteprioritert område).

Kapittel 10 Samordning av virkemidler

I dette kapitlet oppfordres det til dialog og samordnet virkemiddelbruk med de landbrukspolitiske virkemidlene RMP, tilskudd til tiltak i beiteområder, regionale tilretteleggingstiltak i landbruket og SMIL. En god samhandling i bruk av virkemidler med hensyn til beitenæringens utfordringer og tilpasninger til rovviltforvaltning er positivt.

Landbruksdirektoratet presiserer at det primært er miljøvirkemidler og forebyggende og konfliktdempende midler (FKT-midler) som skal benyttes til tiltak knyttet til forekomst og tap til fredet rovvilt.

Med hilsen
for Landbruksdirektoratet

Aud-Ingrid Krefting
seksjonssjef

Julie Vesterhus
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og trenger derfor ingen signatur.

Mottakere:

Statsforvalteren i Innlandet

Postboks 987

2604

LILLEHAMMER

Kopi til:

Miljødirektoratet

Pb 5672 Sluppen

7485

TRONDHEIM